

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS KAINŲ IR INVESTICIJŲ SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-05-22

**PAŽYMA
DĖL UAB TAURAGĖS ŠILUMOS TINKLŲ KARŠTO VANDENS KAINOS DEDAMŲJŲ
NUSTATYMO**

2019 m. gegužės 22 d. Nr. O5E-134
Vilnius

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (toliau – DSAIS) gavo UAB Tauragės šilumos tinklų (toliau – Bendrovė) karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo projektą ir dokumentus, reikalingus skaičiavimams pagrįsti (reg. Nr. 2019 m. sausio 17 d. R1-528) (toliau – Projektas). Bendrovė 2019 m. balandžio 18 d. el. laišku (reg. Nr. R1-3587) pateikė patikslintus skaičiavimus ir papildomą informaciją, reikalingą karšto vandens kainų dedamosioms apskaičiuoti.

Skyrius Bendrovės pateiktą Projektą patikrino vadovaudamasis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 32 straipsnio 11 dalimi ir Karšto vandens kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika). Nustatant karšto vandens kainos dedamąsias taip pat atsižvelgiama į karšto vandens kainos skaičiavimo metu galiojančius lyginamuosius rodiklius, apskaičiuotus pagal Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašą, patvirtintą Komisijos 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-219 „Dėl Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

Vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi ir Karšto vandens metodikos 17 papunkčio nuostatomis, karšto vandens kainas nustato Komisija, o savivaldybė teikia Komisijai karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Tauragės rajono savivaldybės administracija karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentų ir pastabų Bendrovės Projektui nepateikė.

Galiojančios karšto vandens kainos dedamosios Bendrovei nustatytos Komisijos 2018 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. O3E-61 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Tauragės šilumos tinklų karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

Karšto vandens kainų dedamųjų nustatymo projekto ataskaitinis laikotarpis – 2017 m.

Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji

Vadovaujantis Metodikos 30 punktu, planuojamas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti kiekis nustatomas pagal per ataskaitinį laikotarpį karštam vandeniui ruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį, atsižvelgus į priežastis, lėmusias šio kiekio pasikeitimą ir prognozuojamą geriamojo vandens suvartojimo pasikeitimą.

Bendrovės Projekte planuojamas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis sudaro 82,53 tūkst. m³ ir yra 0,02 tūkst. m³ didesnis nei ataskaitiniu laikotarpiu (82,51 tūkst. m³). Skyriaus, vadovaujantis Metodikos 30 punktu apskaičiuotas geriamojo vandens,

reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis sudaro 82,51 tūkst. m³ ir atitinka faktinį ataskaitiniu laikotarpiu nupirktą geriamojo vandens kiekį.

Vadovaujantis Metodikos 32 punktu, planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis daugiabučiuose namuose esantiems vartotojams nustatomas iš būtino paruošti karšto vandens kiekiu atėmus faktines, tačiau ne didesnes kaip 3 proc. leistinas karšto vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, susidarančias dėl karšto vandens apskaitos prietaisų paklaidų. Planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis kitiems vartotojams nustatomas pagal atsiskaitomojo apskaitos prietaiso, vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis. Bendrovės planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis (81,43 tūkst. m³) yra 0,07 tūkst. m³ didesnis už ataskaitiniu laikotarpiu realizuotą karšto vandens kiekį. Bendrovės Projekte planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis apskaičiuotas taikant 1,33 proc. karšto vandens netektis daugiabučių namų tinkluose, susidarančias dėl karšto vandens apskaitos prietaisų paklaidų. Pažymėtina, kad ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovės netektys karšto vandens daugiabučių namų tinkluose sudarė 1,39 proc.

Skyriaus vadovaujantis Metodikos 32 punktu apskaičiuotas planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis sudaro 81,36 tūkst. m³ ir atitinka faktinį ataskaitiniu laikotarpiu realizuotą karšto vandens kiekį. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimų susidarė dėl Bendrovės nesilaikant Metodikos 30 punkto nuostatų apskaičiuoto geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekio.

Galiojančioje karšto vandens kainoje nustatytų ir planuojamų realizuoti karšto ir geriamojo vandens kiekių palyginimas pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Realizuoto karšto vandens ir geriamojo vandens kiekių palyginimas, tūkst. m³

Eil. Nr.	Rodiklis	Galiojanti kaina	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis	89,20	82,51	82,53	82,51	-6,69
2.	Realizuoto karšto vandens kiekis:	86,52	81,36	81,43	81,36	-5,16
2.1.	<i>iš to sk. vartotojams daugiabučiuose namuose</i>	86,52	81,36	81,43	81,36	-5,16
2.2.	<i>kitiems vartotojams</i>	-	-	-	-	-
3.	Karšto vandens netektys daugiabučių namų tinkluose, proc.	3,00	1,39	1,33	1,39	-1,61

Taikant 2019 m. gegužės mėn. šilumos (4,54 ct/kWh) bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų (2,14 Eur/m³) ir geriamojo vandens pardavimo (1,89 Eur/apsk. pr. per mėn.) kainas, Skyriaus apskaičiuota projekcinė 2019 m. gegužės mėn. karšto vandens kainos kintamoji dedamoji daugiabučių namų vartotojams yra 4,54 Eur/m³, t. y. 0,08 Eur/m³ mažesnė nei galiojanti (4,62 Eur/m³).

Skyriaus apskaičiuota projekcinė 2019 m. gegužės mėn. karšto vandens kintamoji dedamoji kitiems vartotojams yra 4,49 Eur/m³ ir, lyginant su galiojančia (4,49 Eur/m³), nesikeičia.

Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji

Būtiniosios karšto vandens tiekimo veiklos pastoviosios sąnaudos – nusidėvėjimo (amortizacijos), einamojo remonto ir aptarnavimo, personalo, mokesčių, finansinės, administracinės, rinkodaros ir pardavimų bei kitos paskirstomos sąnaudos – nustatomos vadovaujantis Karšto vandens metodikos 33.1.1–33.1.5 papunkčiais.

Bendrovės Projekte, planuojamos pastoviosios būtiniosios sąnaudos sudaro 24,18 tūkst. Eur, t. y. 2,66 tūkst. Eur mažiau nei ataskaitiniu laikotarpiu (26,84 tūkst. Eur).

Bendrovė, vadovaudamasi Metodikos 33.1.2 papunkčiu apskaičiavo 0,30 tūkst. Eur nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, t. y. 0,04 tūkst. Eur mažiau nei ataskaitiniu laikotarpiu. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Bendrovė Projekte įvertino 0,80 tūkst. Eur einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų, t. y. 0,09 tūkst. Eur mažiau nei faktinės ataskaitinio laikotarpio sąnaudos. Bendrovės planuojamos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos neviršija sąnaudų apskaičiuotų pagal III įmonių grupės lyginamuosius rodiklius. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Bendrovė planuoja 22,74 tūkst. Eur personalo sąnaudų, iš kurių 17,10 tūkst. Eur sudaro darbo užmokesčio sąnaudos. Bendrovė Projekte karšto vandens tiekimo veiklai priskyrė 1,39 darbuotojo, iš jų 0,19 bendrosios (administracinės) veiklos darbuotojai.

Remiantis Bendrovės 2018 m. liepos 20 d. pateikta *Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio ir darbuotojų skaičiaus ataskaita* (reg. Nr. R1-7852), Bendrovės planuojamas darbuotojų skaičius atitinka faktinį ataskaitiniu laikotarpiu karšto vandens tiekimo veiklai priskirtų darbuotojų skaičių ir neviršija taikant III įmonių grupės lyginamuosius rodiklius apskaičiuoto darbuotojų skaičiaus (2,15).

Skyrius, vadovaudamasis Karšto vandens metodikos 33.1.3.1.3 papunkčiu, skaičiavimuose taiko ataskaitinio laikotarpio darbuotojų, priskirtų karšto vandens tiekimo veiklai (įskaitant bendrosios veiklos darbuotojus), skaičių (1,39). Karšto vandens metodikos 33.1.3.1.1 papunktyje numatyta, kad vidutinis karšto vandens tiekėjo darbuotojų darbo užmokesčio dydis ribojamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutiniu darbo užmokesčiu. Pažymėtina, kad Bendrovės planuojamas vidutinis mėnesinis darbo užmokeskis, įskaitant bendrosios (administracinės) veiklos darbuotojus, atitinka faktinį ataskaitinio laikotarpio vidutinį mėnesio darbo užmokesį, kuris neviršija 2018 m. IV ketv. Lietuvos statistikos departamento skelbiamo elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutinio darbo užmokesčio (1 129,8 tūkst. Eur). Skyriaus, vadovaujantis Metodikos 31.1.3.1 papunkčiu apskaičiuotas darbo užmokesčio fondas sudaro 17,10 tūkst. Eur ir atitinka faktines ataskaitinio laikotarpio sąnaudas.

Skyrius, atsižvelgęs į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimai, apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Skyriaus skaičiavimais, darbo užmokesčio sąnaudos sudaro 22,04 tūkst. Eur, o socialinio draudimo sąnaudos – 0,39 tūkst. Eur.

Bendrovė Projekte planuoja 0,31 tūkst. Eur kitų personalo sąnaudų. Skyriaus vadovaujantis Metodikos 33.1.3.3 papunkčiu apskaičiuotos kitos personalo sąnaudos sudaro 0,05 tūkst. Eur. Iš viso Skyriaus apskaičiuotos personalo sąnaudos sudaro 22,48 tūkst. Eur, t. y. 2,72 tūkst. Eur mažesnės nei faktinės ataskaitinio laikotarpio sąnaudos (25,20 tūkst. Eur).

Skyrius atsižvelgdamas į 2017 m. III grupės įmonių lyginamuosius rodiklius, apskaičiavo 0,67 tūkst. Eur sąskaitų parengimo ir pateikimo sąnaudų bei 1,68 tūkst. Eur vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudų, iš viso 2,36 tūkst. Eur rinkodaros ir pardavimų sąnaudų. Pažymėtina, kad Bendrovė Projekte šių sąnaudų neįvertino.

Bendrovės vadovaujantis Metodikos 33.1.1 papunkčiu apskaičiuotos planuojamos administracinės sąnaudos sudaro 0,30 tūkst. Eur, t. y. 0,07 tūkst. Eur mažesnės nei faktinės ataskaitinio laikotarpio (0,37 tūkst. Eur), o kitos paskirstomos sąnaudos (0,04 tūkst. Eur) atitinka Bendrovės faktines ataskaitinio laikotarpio sąnaudas. Skyriaus apskaičiuotos administracinės ir kitos paskirstomos sąnaudos atitinka Bendrovės apskaičiuotas.

Pagal Karšto vandens metodikos 36 punktą, investicijų grąža skaičiuojama nuo pastoviųjų sąnaudų, priskirtinų karšto vandens ruošimo ir vartotojų mažmeninio aptarnavimo paslaugai, apimtis, taikant investicijų grąžos normą, apskaičiuotą pagal Investicijų grąžos normos nustatymo metodiką, patvirtintą Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau –WACC metodika).

Remiantis WACC metodikos 6 punktu, Bendrovės faktinė skolinto kapitalo kaina turi būti ne didesnė nei skolinto kapitalo kainos viršutinė riba pagal Lietuvos banko skelbiamus duomenis. Bendrovės faktinė vidutinė 2017 m. liepos mėn. – 2018 m. birželio mėn. skolinto kapitalo kaina sudaro 2,75 proc. ir yra didesnė nei skolinto kapitalo kainos viršutinė riba pagal Lietuvos banko

skelbiamus duomenis (2,10 proc.)¹. Skyrius, vadovaudamasis WACC metodikos 6 punktu, skaičiavimuose taiko 2,10 proc. skolinto kapitalo kainą. Skyriaus skolinto kapitalo kainos skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

WACC metodikos 11 punkte numatyta, kad ūkio subjektui investicijų grąža, taikant optimalią kapitalo struktūrą (skolintas kapitalas sudaro 60 proc., nuosavas – 40 proc.)², nustatoma tuo atveju, kai pagal paskutinių audituotų finansinių metų, prieš Komisijai apskaičiuojant investicijų grąžos normą, ūkio subjekto metinėse finansinėse ataskaitose pateikiamą faktinę ūkio subjekto kapitalo struktūrą apskaičiuota investicijų grąžos norma didesnė, nei apskaičiuota pagal optimalią kapitalo struktūrą.

Skyriaus skaičiavimais, taikant pagal WACC metodikos 6 punktą apskaičiuotą 2,10 proc. skolinto kapitalo kainą, Karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo projekto pateikimo metu galiojusią 6,27 proc. nuosavo kapitalo grąžą ir faktinę kapitalo struktūrą (skolintas kapitalas sudaro 20 proc., nuosavas kapitalas – 80 proc.), investicijų grąžos norma sudaro 6,34 proc., o taikant optimalią kapitalo struktūrą – 4,21 proc. Vadovaujantis WACC metodikos 11 punktu, Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, investicijų grąžos norma sudaro 4,21 proc.

Bendrovė, taikydamą 4,21 proc. investicijų grąžos normą, apskaičiavo 1,02 tūkst. Eur investicijų grąžą. Skyrius taikant 4,21 proc. investicijų grąžos normą apskaičiuota investicijų grąža sudaro 1,11 tūkst. Eur, t. y. 0,09 tūkst. Eur daugiau nei Bendrovės Projekte. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimų susidarė dėl Skyriaus apskaičiuoto didesnio pastoviųjų sąnaudų dydžio.

Galiojančioje karšto vandens kainoje įvertintų, Bendrovės planuojamų ir Skyriaus apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Galiojančioje karšto vandens kainoje įvertintų, Bendrovės planuojamų ir Skyriaus apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Galiojanti kaina*	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Pastoviosios sąnaudos:	21,76	26,84	24,18	26,28	4,52
1.1.	Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	0,30	0,34	0,30	0,30	-
1.2.	Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos	0,80	0,89	0,80	0,80	-
1.3.	Personalo sąnaudos	19,96	25,20	22,74	22,48	2,52
1.4.	Mokesčių sąnaudos	-	0,01	-	-	-
1.5.	Administracinės sąnaudos	0,50	0,37	0,30	0,30	-0,20
1.6.	Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	-	-	-	2,36	2,36
1.6.1.	<i>iš to sk. sąskaitų parengimo ir įmokų administravimo</i>	-	-	-	2,36	2,36
1.7.	Kitos paskirstomos sąnaudos	0,20	0,04	0,04	0,04	-0,16
2.	Investicijų grąža	1,02	-	1,02	1,11	0,09

*Galiojančios karšto vandens dedamosios, nustatytos Komisijos 2018 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. O3E-61 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės Tauragės šilumos tinklų karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo

Skyriaus apskaičiuota pastovioji kainos dedamoji (0,34 Eur/m³), lyginant su galiojančia (0,26 Eur/m³) didėja 0,08 Eur/m³ dėl pastoviųjų sąnaudų (personalo bei rinkodaros ir pardavimų sąnaudų) padidėjimo.

Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų 2019 m. gegužės mėn. projekcinių karšto vandens kainos pastoviųjų ir kintamųjų dedamųjų palyginimas su galiojančiomis kainomis pateiktas 3 lentelėje, taikant gegužės mėn. šilumos kainą (4,54 ct/kWh). Detalaus karšto vandens kainos dedamųjų skaičiavimas pateikiamas pažymos priede.

3 lentelė. 2019 m. gegužės mėn. galiojančių ir projekcinių karšto vandens kainų dedamųjų palyginimas, Eur/m³

¹ Skelbiama viešai Komisijos interneto svetainėje, adresu: [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

² WACC metodikos 10 punktas.

Eil. Nr.	Karšto vandens kaina	Galiojanti kaina	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2	3	4	5	6
1.	Vartotojams daugiabučiuose namuose	4,88	4,85	4,88	-
1.1.	pastovioji dedamoji	0,26	0,31	0,34	0,08
1.2.	kintamoji dedamoji	4,62	4,54	4,54	-0,08
2.	Kitiems vartotojams	4,75	4,80	4,83	0,08
2.1.	pastovioji dedamoji	0,26	0,31	0,34	0,08
2.2.	kintamoji dedamoji	4,49	4,49	4,49	-

Skyriaus apskaičiuota projekcinė 2019 m. gegužės mėn. karšto vandens kaina, daugiabučių namų vartotojams yra 4,88 Eur/m³, t. y. tokia pati kaip galiojanti kaina. Pastovioji kainos dedamoji, palyginti su galiojančios kainos pastoviaja dedamąja, didėja 0,08 Eur/m³ dėl didesnių personalo bei rinkodaros ir pardavimų sąnaudų. Kintamoji kainos dedamoji, palyginti su galiojančia kainos kintamąja dedamąja, mažėja 0,08 Eur/m³ dėl mažesnių karšto vandens netekčių daugiabučių namų tinkluose.

3. IŠVADOS

Skyrius, išanalizavęs Bendrovės projektą, vadovaudamasis Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi ir Metodika, Komisijai siūlo:

Pritarti Skyriaus pateiktam nutarimo „Dėl UAB Tauragės šilumos tinklų karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ projektui.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl UAB Tauragės šilumos tinklų karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ projektas, 1 lapas

2. Karšto vandens kainos dedamųjų skaičiavimo lentelės, 3 lapai.

Šilumos kainų ir investicijų skyriaus vyresnioji specialistė

Jūratė Bartašiūnienė

Į posėdį kviečiami:

1. Tauragės rajono savivaldybės atstovai, el.p. savivalda@taurage.lt;
2. UAB Tauragės šilumos tinklų atstovai, el. p. taurage.st@tst.lt.